

DE STER

HALF-MAANDELIJKSCH TIJDSCHRIFT
VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

OPGERICHT IN 1896.

Zoo ge alleen zijt, denk dan aan uw eigen gebreken; zijt
gij niet alleen, vergeet dan de gebreken van anderen.

1 Jan. 1915.

No. 1

20e Jaargang.

HERHAALD DOOPEN.

De verordening van den doop is zeker wel een van de meest bekende leerstellingen van het Evangelie, zoo niet de allerbekendste. Toch zou die doop niet zoo'n groote vermaardheid hebben onder onze tijdgenooten, was het niet dat juist in dit beginsel de verschillende kerken zoover van de oorspronkelijke waarheid zijn afgeweken, dat allengs de eenige ware toepassing van den vorm door Christus ingesteld, zoo gansch ongemeen meer gevonden wordt.

Daar is in heel de openbaring van de voorschriften Gods niets te vinden wat iemand, wie dan ook, het recht verleend, zelfs in de verste verte maar, te denken dat een anderen doop dan die door Jezus zelve gehoorzaamd, eenig zweem zelfs hebben zou van goddelijke goedkeuring. Niet alleen werd Jezus klaarblijkelijk zelf door onderdompeling gedoopt, maar ook al de personen welke sedert dien, eerst onder de directie van den Zaligmaker zelve, en later onder die van Zijne Apostelen, gedoopt zijn geworden. Geen enkel voorbeeld is er in heel de Schrift te vinden dat iemand, hetzij man of vrouw, op andere wijze is ingelijfd geworden in de Kerk van Christus.

Was nu eenmaal iemand gedoopt, en waren hem of haar de handen opgelegd voor de gave des Heiligen Geestes, dan was de persoon een lid van Jezus' Kerk, en had deel aan al de voorrechten welke deze gemeenschap boodt. De Kerk nu door ons in deze dagen gehuldigd, als eveneens de Kerk van Christus te zijn, is geschoeid op dezelfde leest als die van voorheen, en ook elk lid daarvan is op deze wijze ingelijfd geworden.

Het vervullen der geboden aan de Kerk gegeven, was vroeger, en is ook nu, den leden als plicht opgelegd, en zoo wanneer iemand die plichten verzaakt, zich keert tegen de gemeenschap der Kerk, en een ergerlijk leven gaat leiden, wordt hij of zij afgesneden, en niet langer beschouwd als een ledemaat van de gemeenschap bekend onder den

naam van: „Kerk van Jezus Christus van den Heiligen der Laatste Dagen.

Somwijlen gebeurt dat. Gelukkig, naar verhouding tot het aantal leden die jaarlijks worden toegevoegd, niet dikwijls. Is eenmaal evenwel iemand afgesneden, dan ligt het voor de hand dat het verbond, verbroken nu, weer opnieuw vernieuwd kan worden door geheel van voren af aan te beginnen, en weer een lid te worden van de gemeenschap. En al is het nu ook, dat een dergelijk afgesneden lid de hoogste positie zou hebben vervuld in de Kerk, dan toch is die positie hem bij de ceremonie van afsnijden, niet alleen ontnomen, maar wanneer hij weer wordt ingelijfd, is in geenen deele door hem aanspraak te doen gelden op de positie eenmaal bezeten. Enkel het lidmaatschap in de gemeenschap is het waarop op nieuw recht is verkregen. Gemeenschap met de gemeenschap, deel te hebben aan de zegeningen door de Kerk op al hare leden uitgestort is het alleen wat hem of haar opnieuw is toegezegd geworden. Het Heilig Avondmaal bijvoorbeeld, wat de betrokken persoon, afgesneden lid, tijdens de periode van de afsnijding onthouden moest worden, valt opnieuw onder zijn bereik.

Gesteld nu echter dat het een mannelijk lid geldt, en dat hij het priesterschap van een ouderling droeg. Het feit dan dat hij opnieuw gedoopt werd, geeft hem geen recht weer op de verschillende voorrechten en verantwoordelijkheden die in die positie voorheen op hem waren bevestigd. Om die weer te kunnen erlangen moet opnieuw blijken worden gegeven van den ernst en toewijding te schenken aan het werk en de plichten, welke ook bij zijn eerste toetreden oorzaak waren dat het priesterschap op hem bevestigd kon worden. Blijkt zulks na verloop van tijd, dan is de weg opnieuw geopend om weer langs de rangen van het priesterschap op te klimmen tot de plaats die voorheen was bezeten. en zoo verdiensten en omstandigheden zulks wenschelijk en mogelijk maken, zelfs verder.

Zoo verre zal het elkeen, geloovige in de beginselen van het Evangelie, zooals gepredikt door de Kerk van Christus, duidelijk zijn.

Het doel van dit artikel echter is meer in het bijzonder iets te zeggen aangaande die verordening van den doop. Door toevallige omstandigheden werd het schrijver dezes onlangs bekend dat een zeker deel van onze leden alhier, in de meening verkeeren dat in vele gevallen wanneer de leden geëmigreerd zijn naar Amerika, hen daar opnieuw de plicht wordt gesteld zich ten tweeden male aan eenen doop te onderwerpen. Hen die zoo denken van die dwaling te genezen, was een van de overwegingen die ons aanspoorde hierover, zoo mogelijk een bevattelijk artikel, te schrijven in ons eerste nummer van 1915.

Ter inleiding daartoe zij het ons toegestaan aan te halen wat door Apostel Talmage in zijne verhandelingen over de „Artikelen des Geloofs”

geschreven is, in de behandeling van artikel 4, te vinden op bladzijde 114, van de Hollandsche uitgave. Onder het opschrift „Dooop en „Wederdooop”, lezen wij daar als volgt:

„Eene herhaling van de verordening van den doop voltrokken aan denzelfden persoon, is onder zeker bijzondere omstandigheden geoorloofd, en wel, wanneer iemand in de Kerk door den doop ingelijfd zijnde, zich {hieraan onttrekt, of ervan is afgesneden, en zich nadien bekeert en zijne standplaats in de Kerk terugverlangt, kan hij dat alleen door den doop doen. In ieder geval is zulks echter slechts eene herhaling van de inlijvende verordening als reeds tevoren bediend. Er is in de Kerk geene verordening van „wederdooop” onderscheiden in aard, vorm of doel, van den anderen doop; en daarom is bij het bedienen van den doop aan iemand die reeds eerder gedoopt was, de vorm van de plechtigheid geheel dezelfde als bij den eersten doop. De uitdrukkingen, „ik doop u wederom,” in plaats van „ik doop u,” en de bijvoegingen van „voor de vernieuwing van uwe verbonden,” of, „voor de vergeving uwer zonden,” ofschoon die somtijds gebruikt worden door de bedienende ouderlingen of priesters van de Kerk, zijn niet van bindende kracht. De inspraak der rede vereenigt zich met de stem van de presideerende autoriteiten der Kerk, in het afkeuren van elke dwalende afwijking van de door den Heer voorgeschreven handeling; veranderingen in de ceremoniën door het bevoegde gezag gegeven, kunnen eveneens alleen door het gezag worden bewerkstelligd, en wij dienen om voorschriften in deze zaken, uit te zien naar diegenen welke de sleutelen der macht op aarde houden. Een „wederdooop,” dat is, eene herhaling van de eenvoudige verordening als eerst werd volbracht, kan onder bijzondere omstandigheden, welke klaarblijkelijk deze buitengewone stap wettigen, geoorloofd zijn. Zoo bijvoorbeeld in de eerste dagen van de Kerk in Utah, toen hare leden aldaar waren aangekomen door vele zware beproevingen en lange afmattende reizen; in vele gevallen voor langen tijd ontstoken geweest zijnde van kerkelijke vergaderingen en het waarnemen van andere godsdienstige vormen, werd het wijselijk door president Young aangeraden, dat de leden der Kerk de getuigenis van hunne trouw aan de zaak van God zouden hernieuwen door elk hunner opnieuw te worden gedoopt. Toen daarna voortdurend andere gezelschappen van emigranten aankwamen, en dezelfde toestanden van lange reizen en ruwe ondervindingen ook in hunne gevallen van toepassing waren, en waar verder velen van hen kwamen van buitenlandsche vertakkingen van de Kerk, nog onvolkomen georganiseerd, door welke omstandigheden de werkelijke rang der leden niet gereedelijk kon worden bewezen, was deze plechtigheid van een tweeden doop ook hun toegestaan. Hoe ook echter, het was nimmer de bedoeling dat dergelijke handeling algemeen zoude worden ge-

maakt; veel minder zou dat worden ingesteld als een voorgeschreven regel van handeling in de Kerk. De Heiligen der Laatste Dagen beweren niet „wederdoopers” te zijn.”

Na deze woordelijke aanhaling uit „Artikelen des Geloofs”, kunnen wij voortgaan door te zeggen dat nadien door Apostel Talmage aanhalingen worden gedaan uit den Bijbel en het Boek van Mormon, waarin sprake is van enkele gevallen van „wederdoop” door de apostelen van ouds gedaan. Aandacht wordt in dit verband gevestigd op de daad van Paulus, die, te Efeze komende, aldaar zekere discipelen vond, die, nadat zij gedoopt waren, niet den Heiligen Geest hadden ontvangen. Wel gold het hier geen inderdaad door den doop ingelijfde personen in de ware Kerk van Christus, toen ter tijde enkel vertegenwoordigd door hen die van Christus-wege de opdracht hadden ontvangen uit te gaan te prediken en te doopen, maar menschen die vermoedelijk door valsche predikers op een dwaalspoor waren geleid geworden, wat blijken mag uit het feit dat zij niet eenmaal wisten dat er een’ Heiligen Geest bestond. Paulus trof zonder twijfel bij deze discipelen een getrouw geloof aan, en achtte hen eveneens voorzeker onschuldig aan de dwaling waarin zij waren geraakt, althans wij lezen dat hij ze doopte. Ze waren — zoo zeiden zij — gedoopt in den doop van Johannes. Paulus echter wist, zooals ook wij dat weten, dat Johannes enkel doopte in den naam van Hem die sterker was dan hij, en die na hem zoude komen. Hier gold het dus geen geval van opnieuw te doopen waar iemand afgevallen was, maar alleen een overgang, zouden wij bijvoorbeeld kunnen zeggen, van lidmaatschap van eene secte die ook in onze dagen, evenals wij, doopt door onderdompeling, — tot den doop van de Kerk van Christus.

Wij zeiden in het begin van ons artikel, dat door sommigen van onze leden alhier de meening gevoed werd dat, wanneer in Zion aangekomen, het ook thans nog verlangd werd, dat men opnieuw werd gedoopt. Zonder twijfel vindt die meening zijn grondslag in het feit dat zulks somwijlen in de allervroegste dagen van de oprichting der Kerk, onder het presidentschap van Brigham Young gebeurde, zooals boven omschreven met de woorden van Apostel Talmage. Allicht hebben dergelijke betrokken leden, voor een deel misschien niet goed toegelusterd toen hun zulks door de een of andere zending verhaald werd, en voor een ander deel allicht was de mededeelende zending in zijne woorden niet al te duidelijk.

Wijl de Kerk slechts het beginsel huldigt van heelemaal, of in het geheel geen, lid van de Kerk te zijn, en elkeen die, noodgedwongen, af is moeten worden gesneden van de gemeenschap, niet meer als lid van de kerk van Christus beschouwt, ligt het voor de hand dat er geen stelsel van „wederdoop” gehuldigd wordt. Ook is, wanneer het geval zich voordoet, dat een eenmaal afgesneden lid weer opnieuw

gedoopt wordt, de plechtigheid geheel aan de eerste gelijk. Wel is de doop gegeven geworden tot vergeving van zonden, en worden inderdaad den doopeling, zoo hij oprecht geloof koestert in de goddelijke ceremonie aan hem voltrokken, naar alle waarheid, en naar alle zekerheid met mogelijkheid te geven, de zonden vergeven, maar toch dient er uitdrukkelijk tegen gewaarschuwd, dat een herhaald doopen geen de minste waarborg biedt voor het telkenmale vergeven van overtreden. Evenwel als de doop tot vergeving strekt van misdaden in het verleden begaan, toen de betrokken candidaat nog geen lid was van Christus' Kerk, evenwel strekt ook de doop tot inlijving in de kudde des Heeren, en zou men licht in de dwaling kunnen vervallen, dat, zooals eveneens Apostel Talmage zegt, bij de behandeling van dit onderwerp, „om te gelooven dat de doop een gereed middel biedt om vergeving van zonden, hoe dikwijls ook herhaald, te erlangen.” Geheel in onzen geest voegt de bekwame schrijver daar nog aan toe, „een dergelijk geloof strekt eerder om de zonde te verschoonen dan om die te verhinderen, in zooverre namelijk, dat de nadeelige gevolgen zoo gemakkelijk schijnen te worden afgewend.”

Het voorbeeld aanhalende dat een lid eener andere secte, welke eveneens in doop door onderdompeling gelooft, toch, zoo wanneer toegetreden tot de gemeenschap van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, opnieuw moet worden gedoopt, of beter gezegd allicht, evenwel moet worden gedoopt, niettegenstaande een soortgelijke verordening, door de autoriteiten dier andere secte reeds eenmaal is voltrokken geworden, wordt ons oog gevestigd op een ander bezwaar wat wij somwijlen hebben ontmoet bij onderzoekers van de leer der Kerk. Zeer moeilijk was het somwijlen dezulken aan het verstand te brengen, dat ofschoon zij reeds eenmaal iets dergelijks hadden ondergaan, deze verordening door ons niet kon worden erkend. Ons werd dan menigmaal gewezen op het feit, dat ook de verschillende Kerken onderling, althans de meeste der protestantsche kerken, elkanders doop, eenmaal toegediend, zelfs bij verwisseling van kerkgenootschap, erkenden. Inlichtingen daarover ingewonnen hebbende is ons gebleken dat zulks inderdaad zoo is, althans, zooals reeds gezegd, bij sommige der secten. Anderen daarentegen stellen zich evenals ook wij dat moeten doen, op het standpunt dat elke verordening, bindende voor hen, voltrokken moet zijn door geest- en organisatie-verwanten.

Een eenigzins diepere kennis van de beginselen van het evangelie brengen de juistheid van onze zienswijze daaromtrent, onmiddelijk aan het licht. Immers er kan door de Kerk van Christus slechts één autoriteit worden erkend, en wel namelijk dat gezag wat gegeven is in den naam van Christus. Ter illustreering daarvan halen wij aan, het schoone en duidelijke beeld uit „Eene Stem tot waarschuwing”,

het zoo veel en druk gelezen boekje, eene geheel nieuwe vertaling waarvan, naar wij hopen, binnenkort het licht zal zien. De eenige geldbaarheid van het op juiste wijze ingesteld gezag, wordt daarin als volgt omschreven:

„De president van zeker land geeft eene volmacht aan A.B., waarin hij hem de macht geeft in zeker ambt van het bestuur te handelen. Gedurende de uitoefening zijner functie komen twee heeren van uit een ander land om zich aldaar metterwoon te vestigen. Wijl zij burgers wenschen te worden, gaan zij naar A.B. Deze neemt hun den eed van getrouwheid af, en geeft daarvan een certificaat. Nu zijn zij wettige burgers geworden, en hebben aanspraak op al de voorrechten die ook geboren burgers of onderdanen van dat rijk genieten. A.B. sterft, en C.D., zijne papieren naziende, vindt ook daar de oorspronkelijke volmacht, aan A.B. gegeven. Hij behoudt die voor zich, en matigt zich het vacante ambt aan. In dien tusschentijd komen er twee andere vreemdelingen, die als burgers wenschen te worden opgenomen, en ingelicht zijn door lieden die met de wetten niet op de hoogte zijn, en niet weten dat C.D. inderdaad de bevoegdheid mist om die wetten aan hen te bedienen. De vreemdelingen onderwerpen zich aan de verordeningen hen door C.D. voorgeschreven, zonder eerst de bevoegdheid van zijn gezag te onderzoeken. C.D. getuigt van hun burgerschap, en zij veronderstellen dat zij als wettige burgers zijn aangenomen, evenals de anderen. Spoedig echter wordt hun burgerschap in twijfel getrokken, en zij brengen hun certificaat van C.D. De regeeringsautoriteit vraagt: „Wie is C.D.? Ik heb hem nimmer eene volmacht gegeven om in eenige functie werkzaam te zijn. Ik ken hem niet en gij zijt vreemdelingen in ons land, totdat gij voor den wettig aangestelden opvolger van A.B., of voor iemand van gelijke volmacht, verschijnt.” Ondertusschen wordt C.D. gevat, en volgens de wet gestraft voor het plegen van bedrog, en het zich toeëigenen van macht, welke hem nimmer geschonken was.”

Tot zoover de aanhaling. Een en ander is heel duidelijk. Door de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen wordt beweerd dat zij bewijzen kan van Godswege opdracht te hebben ontvangen, menschen in te lijven in die Kerk van Christus. Zij onderwerpt zich natuurlijkerwijze aan de voorschriften door de hoogste autoriteit daaromtrent uitgevaardigd, en acht het noodig dat alle leden gedoopt worden door onderdompeling tot vergeving der zonden. Wijl zij — de Kerk — beweert de eenigste kerk te zijn die terzelfder tijd op aarde een dergelijke volmacht houdt, daar ligt het voor de hand dat geen andere volmacht door haar kan worden erkend, en elke verordening, hoe gewetensgetrouw ook uitgevoerd en ondergaan, door haar als eene daad moet worden bestempeld die niet het kenmerk draagt van eenig waar gezag. Vandaar dan ook, dat nòch doop, nòch

bevestiging, door eenig ander kerkgenootschap gedaan, door haar erkend kan worden als echt en waar te zijn. Alles is het werk geweest van C.D., daar A.B. overleden was, en de hoogste gezagvoerder nadien geen C.D., heeft aangesteld, maar C.D. zijne macht enkel op eigen gezag zich heeft toegeëigend, en wij weten wat door een der apostelen van ouds reeds is gezegd geworden, „Niemand neemt zichzelf die eer aan, dan diegene welke van God geroepen is, gelijkerwijs Aäron.” Die laatste toevoeging wil, in den mond van den apostel, zeggen, „door openbaring.”

Wij resumeeren dan ten slotte: De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen erkent geen „wederdoop.” Elke doop na den eersten gedaan aan de betrokken leden, voor zichzelf ondergaan, is slechts eene herhaling van de eerste formaliteit, en kan alleen daar en dan worden voltrokken wanneer het huidige lid van de kerk was afgesneden geworden. Waar omstandigheden zulks wettigden, en wenschelijk maakten, hebben sommigen der hoogste gezagvoerders, ongetwijfeld daartoe geïnspireerd door den Geest van God, het noodig geoordeeld van dezen regel een enkel maal af te wijken, zonder daarmede de bedoeling te willen uiten dat zulks steeds en geregeld gedaan zou moeten worden. Verandering in de wetten en verordeningen van het evangelie, welke slechts éénmaal doop voorschrijven tot vergeving der zonden, moet worden verwacht van de allerhoogste Gezagvoerder, die dat, zoo wanneer noodig, bekend zal maken aan Zijne plaatsbekledende vertegenwoordigers op aarde. Voorts dat geen doop, noch andere verordening, gedaan door een genootschap wat staat buiten het verband van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, bij overgang der leden daarvan, tot de ware schaapskooi van Christus, bindende en van kracht kan worden geacht.

BRIEF UIT ENGELAND.

Van Zuster Henriëtte G. König, verblijf houdende in Londen (Engeland) ontvingen wij een schrijven, waaruit wij het volgende overdrukken:

„Ongeveer zes weken geleden hadden wij alhier het voorrecht vele zendingen van de Nederlandsche zending met ons te hebben en hen te hooren spreken in de vergadering. Vijf hunner gaven hunne getuigenis aangaande het werk onder u allen, en zij wezen naar waarheid op groote vooruitgang ten uwent.

Hunne gedachten waren nog zoo in Holland dat zij zich dikwijls vergisten met de taal en het zoo geliefde Nederlandsch gebruikten voor een Engelsch publiek. Treffend waren de mededeelingen van Ouderlingen Emery, Cottam, en Flake. Zij waren het langste in Holland geweest, en konden daarom het meeste van hunne ervaringen onder ulieden, vertellen. Elk hunner vond het jammer dat zij genoodzaakt

waren, met het oog op de omstandigheden, Holland te verlaten, en allen verzekerden mij dat zij met verlangen uitzagen naar den tijd dat zij, of anderen, terug zouden kunnen keeren om het koren te oogsten van het zaad door hen uitgezaaid. Goede, sterke leden zouden zij terugvinden, bekwaam om met hun samen te werken om de Kerk tot meerderen en grooteren bloei te brengen. O zij spraken zoo een groot vertrouwen daarin uit. Ik ben zeker dat, wanneer ook gij, mijn dierbare landgenooten, zulk een groot vertrouwen hebt in het Evangelie, en de kracht daarvan, dan zal alles wel zijn, en zullen deze groote beproevingen die over ons allen zijn uitgestort, tot nut kunnen strekken. Woorden ontbraken hen om uitdrukking te geven aan de waardeering en dankbaarheid die zij gevoelden voor het vele goede en vriendelijke hen bewezen, tijdens hun verblijf onder u, Heerlijk is het, als men zoo lang verstoken is geweest van het bijwonen van eene vergadering in eigen taal, dan toch, op vreemden bodem, de geliefde vaderlandsche taal weer te hooren spreken, al is het dan ook in een privaat gesprek.

Met hartelijke groeten, en u den zegen des Heeren toebiddende,
Uw aller zuster,

HENRIËTTE G. KÖNIG.

No. 1, 1915.

Bij de intrede van het nieuwe jaar roepen wij al onzen lezers en vrienden een hartelijk welkom toe. Moge Gods besten zegen gedurende de tijdsperiode, thans voor ons, op u worden uitgestort, en gij allen met groote liefde beziel blijven of worden om Zijnen Heiligen Wil te doen in alles wat uw hand vindt om te volbrengen.

Wij willen enkel de mededeeling doen dat het ons om onderscheidene reden ditmaal niet doenlijk was bij de uitgave van ons eerste nummer eenige portretten te geven zooals dat tot dusver toe gebruikelijk was. Ofschoon wij dienaangaande geen vaste belofte kunnen en willen maken, hopen wij toch binnenkort in een der eerstvolgende nummers een kleine bijzonderheid onzen lezers te kunnen aanbieden.

Evenals vorige jaren stellen wij ook thans ons weer gaarne beschikbaar ons te belasten met het laten inbinden van uwe jaargangen der Ster, bijzonderheden waaromtrent wij ons voorstellen zoo spoedig mogelijk te zullen geven.

REDACTIE.

BEDE.

Heilig God, voor wiens slechts waarheid,
Reinheid van het harte geldt;
Eeuwig licht, waar niets dan klaarheid,
Niets dan vlek'loos licht uit welt!
Laat Uw heiligheid, o Heer,
Onze harten altoos meer
Zoo doordringen, zoo verhoogen,
Dat wij U aanschouwen mogen!

Is, hoe 't struiklen ons moog smarten,
Onze kracht te zwak en klein:
Schep Gijzelf ons reine harten!
Gij zijt rein, maar maakt ook rein.
Louter ons onrein gemoed,
Vader, door Uw liefdegloed!
Heer, Uw goede geest geleide
Ons verstand en harte beide!

DE STER.

Nederlandsch Orgaan van de Heiligen der Laatste Dagen.

Redactie:
LE GRAND RICHARDS.

Assistent:
B. TIEMERSMA.

BRIEFWISSELING.

Een der geachte briefschrijvers, de correspondentie waarvan opgenomen is in No. 23 van den vorigen jaargang, schrijft ons nog het volgende:

„Door de beantwoording der twee brieven kan ik nu gemakkelijker mijne nog zwervende gedachten ontwikkelen dan voorheen. Ik ondervind door uw antwoord dat de Kerk van Christus althans een onbevangen en onbevooroordeelden blik werpen kan op anderer levensbeschouwingen. Ziehier de slotsom waartoe ik in mijne overdenkingen noodwendig komen moest. Het is waar dat wij verplicht zijn ons land in zijne rechten en vrijheden te beschermen, als het namelijk om „rechten 'en vrijheden” gaat. Maar waar het een Staat te doen is om juist de rechten van een ander volk op in het ooglopende wijze te krenken, daar worden de onderdanen van zoo een regeering, mijns inziens, voor een veel, zeer veel moeilijker geval geplaatst. Nemen wij bijvoorbeeld den oorlog van Engeland tegen Transvaal, nu vijftien jaar geleden. De onrechtvaardigheid van Engeland van toen ter tijde, zal toch wel voor iedereen zonder twijfel zijn. Vraag derhalve: was het toen niet vreeselijk hard voor een Engelsch soldaat om tegen de Transvalers ten strijde te trekken? Is zulks ook heden niet met Duitschland het geval? De Rijkskanselier althans, von Bettman Hollweg, heeft openlijk verklaard dat België onrecht werd aangedaan, maar dat zulks noodzakelijk was. En nu een ander punt. Zeker is het dat de Schrift leert dat oorlogen enz., evenals aardbevingen een land kunnen overkomen als eene straf voor zonden door het volk bedreven, en dit wil ik zeker gelooven, maar, aannemende dat zulks zoo is, moet dan een land zelve dien oorlog zoeken, of althans ernstige redenen geven voor een ander land om het den oorlog te verklaren? Volgens mijne meening was dit het geval met Engeland, en eveneens met Duitschland in den huidige oorlog met België. Bij Engeland golden indertijd geldzuchtige overwegingen van den toenmalig leidenten minister, anders niets, terwijl de inval in België enkel lag in het oorlogsplan van Duitschland. Andere overwegingen waren er niet.

Nu nog iets. Zooals er in de bladen staat te lezen, heeft Engeland indertijd de Boeren uitgesloten om deel te nemen aan eventueele oorlogen van Engeland. Dit contract nu heeft Engeland verbroken, en zulks was de hoofdoorzaak van den opstand der generaals de Wet, enz. Mijne vraag nu is: is zulk een opstand gerechtvaardigd ja of

neen? En dan, zijn bijvoorbeeld de afschaffing der slavernij in Amerika, en het lijfeigenschap en meer andere privilegiën, die eveneens door revoluties gewrocht werden, geene vooruitgang geweest ook voor de verkondiging van het Evangelie van Christus? Zijn dergelijke opstanden tegen de regeeringen van die tijden altijd tegen Gods wil geweest? U ziet, waarde broeders dat er zonder directe openbaring van Godswege, nog vele dingen zijn, moeilijk om in te zien. Wat heeft de Kerk hierop te zeggen?

Nog eene vraag, en wel over Leer en Verbonden 134 : 12, alwaar staat: „Wij gelooven dat het gerechtvaardigd is het evangelie te prediken aan alle natiën der aarde, en de rechtvaardigen te waarschuwen zichzelf voor het bederf der wereld te vrijwaren; tevens echter gelooven wij dat het niet reeht is om in de zaak van lijfeigenen tusschen beiden te treden, noch hen, — in strijd met den wil en de wensch van hunne meesters, — hetzij het evangelie te prediken, hetzij te doopen; noch zich met hen in het minst in te laten, of hen te beïnvloeden, waardoor zij ontevreden zouden kunnen worden met hunne omstandigheden in dit leven, brengende daardoor het leven van anderen in gevaar; zoodanige tusschenkomst is, gelooven wij, onwettig en onrechtvaardig, en voor den vrede van elke regeering die veroorlooft dat menschelijke wezens in slavernij worden gehouden, — gevaarlijk.”

Ziet, dit begrijp ik niet. Moeten dan de slaven en lijfeigenen maar van het evangelie worden ontstoken, als hunne meesters geene toestemming wenschen te geven om het hen te hebben verkondigd? Ook zie ik niet dat hoofdstuk 134 als eene openbaring gegeven is geworden, althans het staat er niet boven. Is het gevaarlijk voor den vrede en de rust van een land om lijfeigenen het evangelie te prediken, ook al is het in strijd met den wil van hunne meesters? Maar wordt dit dan geen valsche vrede en geen valsche rust? En het evangelie kan toch niet anders brengen dan ware rust en ware vrede, ook voor de maatschappij. Tot slot een antwoord op het naschrift van den assistent op mijn voorgaanden brief. De beschouwing van de meerdere waarde van directe godsopenbaring boven die van anderer mededeeling, is onweersprekelijk, en mij volkomen duidelijk, omdat God de Heer de hoogste wijsheid vertegenwoordigt, en daarentegen kunnen onze gedachten en wegen, al zijn zij ook nog zoo oprecht naar het geweten, menigmaal in dwaling zijn. Het komt er nu maar opan of men gewillig is den wil des Heeren in alles te begrijpen, wat aangaat de geboden aan de menschen afzonderlijk, en die aan volkeren in 't algemeen, gegeven.

Ik vraag nu niet dit in „De Ster” te behandelen, en laat dat gaarne aan uwe inzichten over, wjl ik begrijp dat een tijdschrift niet altijd geheel de wenschen en vragen der lezers kan beantwoorden; mochten echter deze vragen in de kolommen van een der eerstvolgende nummers beantwoording vinden, dan zou mij zulks groot genoegen doen.”

Aan den geachten brieveschrijver N. N.,
 en mede aan allen die er eveneens belang in stellen.

Waarde Broeders en Zusters.

In de allereerste plaats willen wij den geachten brieveschrijver persoonlijk zeggen, wat hij trouwens bij het doorlezen van zijn eigen epistel ook wel al zal hebben gemerkt, dat wij niet heel zijn brief hebben kunnen opnemen. Daarvoor was hij in sommige gedeelten te uitvoerig, en zou het plaatsen ervan in zijn geheel te veel ruimte in beslag hebben genomen, Toch hebben wij de voornaamste gedeelten ervan opgenomen, en zien er in het minst geen bezwaar in een en ander onderwerpen, zoo mogelijk te verduidelijken, en voor den schrijver zelve, en voor ook andere lezers, die allicht soortgelijke zaken gaarne eens opgehelderd zagen.

Voorts ter beantwoording overgaande, hebben wij in de tweede plaats te wijzen op de mogelijkheid die zich natuurlijk heel goed voor kan doen dat niet alles wat wij hier neer zullen schrijven de instemming zal hebben van sommigen uwer. Terecht merkt schrijver op, al is het dan ook in eenigzins andere woorden, dat 's Heeren wegen dikwijls niet onze wegen zijn, en omgekeerd. De leer waarin wij vroeger zijn opgevoed geworden, verschilt in sommige zaken zóóveel van het evangelie zooals het in vroegere dagen werd verkondigd, en zooals wij het nu weer verkondigen, dat, wanneer wij eerst kennis maken met deze leerstellingen, daar noodwendig heel wat dingen moeten zijn waarover ons vooralsnog geen voldoende licht is opgegaan.

Instemming dan wordt door den brieveschrijver betuigt met de uiteenzetting van de gedachte in No. 23, 1914, dat elkeen verplicht is zijne aanspraken te verdedigen op hem van God gewaarborgde rechten en vrijheden, en zoo wanneer die worden aangetast, het zelfs geen zonde zou zijn, die, desnoods gewapenderhand, te handhaven. Dat deed in den huidige oorlog bijvoorbeeld België. En nu de positie van Duitschland. Wij wijzen nogmaals weer op hetgeen ook reeds vorig maal is gezegd geworden, dat Nederland gelukkig neutraal is, en geen werkzaam aandeel heeft in den strijd der volkeren welke zich op dit oogenblik afspeelt. Vandaar dan ook dat wij in onze besprekingen tot hoogste plicht hebben, eveneens volkomen neutraal te zijn, en we derhalve niet het recht hebben Duitschland dezelfde beschuldiging naar het hoofd te werpen, die, al zij het zoo, door den rijkskanselier van dat land, zelve is uitgesproken geworden. Dit evenwel zijn regeeringszaken, en zoo de Deutsche regeering onverantwoordelijk heeft gehandeld met haar inval in België, dan is het eveneens de Deutsche regeering die daarvoor verantwoordelijk is, en vroeg of laat zullen dan zij die hierin hebben voorgezeten, hunne gerechte straf daarvoor niet ontgaan. Intusschen echter, het zij nogmaals gezegd, hebben wij niet het recht

een oordeel daarover uit te spreken, nog niet alleen omdat wij neutraal zijn, maar voorts eveneens niet omdat door ons niet voldoende vast kan worden gesteld, welke overwegingen dat land hebben geleid België binnen te vallen. Wel zegt onze schrijver, dat voor Duitschland evenmin rechtvaardige redenen golden als indertijd voor Engeland om Transvaal te beoorlogen, maar ook dat blijft eveneens een open vraag. Heeft Engeland in den oorlog met Transvaal gruwelen bedreven dan is de regeering van Engeland daarvoor verantwoordelijk. Zijn het enkel de plaatselijke legerautoriteiten geweest, of wel den gemeenen soldaat, dan rust de verantwoordelijkheid daarvan op hen (Zie beantwoording van Pres. Richards van vorigen brief). Vergelijken wij evenwel den toestand van Transvaal van voorheen met nu, en de welvaart, wel te verstaan de algemeene welvaart die er nu heerscht, alsmede den rijkdom van den bodem die thans oordeelkundig wordt aangewend ten gebuik en ten nutte en voordeel van elkeen, dan zijn wij geneigd te zeggen dat, ofschoon de verschrikkingen van den Boerenoorlog zonder eenigen twijfel vreeselijk zijn geweest, dat land onder zijn tegenwoordig bestuur, meerdere vooruitgang geniet als het ooit had kunnen verkrijgen onder den regeeringsvorm der Boeren. Voor de Heiligen der Laatste dagen geldt bij de beschouwing van dit nog een bijzondere reden, en wel deze: Toen indertijd Transvaal nog een Boerenrepubliek was, was het den zendelingen verboden daar het „Mormonisme” te prediken. Thans verkeert er de zending in bloeienden toestand, onder het meer vrijgeveige bestuur van Englands opper-regeering. Wat aangaat den opstand met betrekking tot den inval in Duitsch-Zuid-West van Transvaal, schijnt onze geachte brieveschrijver niet goed te zijn ingelicht. Engeland namelijk heeft zich niet bij contract verbonden dat de Boeren, na hunne onderwerping, geen deel mochten hebben in eventueele oorlogen welke het moederland aanging, maar Engeland verbond zich de Boeren niet te verplichten deel te nemen aan eventueele oorlogen, zooals trouwens in heel Engeland niemand gedwongen wordt deel te nemen aan den strijd. Het zal den schrijver ongetwijfeld bekend zijn dat in Engeland niet zooals in Duitschland, en ook ten onzent, dienstplicht bestaat, maar de legers gevormd worden uit vrijwilligers. Wat nu was in Transvaal het geval? Duitsch-Zuid-West-Afrika grenst aan het gebied door Engeland overmeesterd, vroeger de Republiek der Boeren. Toen nu Engeland met Duitschland in oorlog kwam, strekte zich die vijandschap natuurlijk, en ik had haast gezegd, wel het eerste, uit, over de koloniën, het gevolg waarvan was dat onder de Engelsche kolonisten in Zuid-Afrika eene neiging ontstond om te trachten Duitsch Zuid West binnen te vallen, en het volk aldaar den oorlog aan te doen. Engeland heeft daartoe echter niemand verplicht, en zoo het troepen zond naar Transvaal om dien strijd te bevorderen, daar heeft het geen enkele der Boeren genoodzaakt het zwaard te

trekken, tegen hunne broeders allicht, die in Duitsch-Zuid-West woonden. Het feit echter dat sommigen der Boeren bevolking van Transvaal, aan Engelsche zijde naar het zwaard deed grijpen om tegen Duitsch-Zuid-West ten oorlog te trekken, was oorzaak dat er onder andersdenkende boeren eenen opstand ontstond, geleid door generaal de Wet en anderen meer. Nogmaals zij evenwel gezegd dat, mag er van Engelsche zijde al pressie zijn uitgeoefend op den gang van zaken, niemand naar waarheid kan zeggen dat Engeland de Boeren gedwongen heeft ten oorlog tegen Duitsch Zuid-West.

Nog even teruggekeerd op den oorlog van 1900 tusschen Engeland en Transvaal. Van den toenmaligen minister wordt door onzen geachten brieveschrijver gezegd dat het geldelijke overwegingen waren, of beter gezegd, „gouddorst” (dat is het woord waarmede het wordt aangeduid) welke voor hem oorzaak was om het land in eenen oorlog te wikkelen met de Boeren aan de andere zijde der Vaalrivier. Zegt u hier niet een weinig meer, waarde broeder, dan u bewijzen kan? We kunnen zoiets wel in onze gedachten hebben, maar om het pertinent te verklaren moeten wij eigenlijk bewijzen hebben niet waar? Andere daden van minister Chamberlain hebben ons toch ook wel getoond dat die gouddorst nu juist niet zoo heel groot was, maar dat hij daarentegen in vele gevallen zich een nobel man betoonde. Het is enkel de vraag hoe ons geleerd is geworden de verschillende persoonlijkheden te beschouwen. Uit mijne jeugd herinner ik mij den tijd dat ons op school algemeene geschiedenis werd onderwezen, en mijn onderwijzer, een liberale persoonlijkheid, die met alle godsdienst zoo goed als gebroken had, verhaalde ons den tijd der Puriteinen in Engeland, onder het bestuur van Hendrik IV, en het latere protectoraat van Cromwell. Cromwel nu was een puritein en zeer godsdienstig. Toen hem dan de gelegenheid was geboden bewindsman te worden in het koninkrijk, wenschte hij zulks niet, maar stelde zich tevreden met den nederigen titel van „protector”, d.w.z. beschermer, aangezien hij niet naar koninklijke waardigheid dorste. Nog herinner ik mij met welk eenen afkeer door onzen onderwijzer gesproken werd over Cromwell, en hoe de verschillende daden door hem gedaan, hoe goed zij in menig opzicht ook waren, toch met groot vooroordeel werden beschouwd, enkel omdat Cromwell geen geestverwant van hem was. Later, aangaande deze dingen beter onderlegd wordende, leerde ik ook het karakter van Cromwell beter waardeeren, en bleek het mij dat de opiniën door mijnen eersten onderwijzer geuit, in geen enkel opzicht vrij waren te pleiten van vooroordeel. Evenwel, nog staat het mij helder voor den geest, welke groote moeite het mij kostte den indruk, door hem in mijn jong en ontvankelijk gemoed gewekt, te verdrijven.

Zoo nu gaat het ons allen met vele dingen. Wat ons eenmaal inge-

prent is geworden, wat wij zoovele malen hebben hooren vertellen, schijnt ons op het laatst zoodanig met de zaak vereenzelvigd toe, dat geen oogenblik de gedachte bij ons oprijst, zou ook heel het stelsel, waarop zoolang en zoo breed is voortgebouwd geworden, blijken een stelsel, of een meening te zijn, die per slot van rekening den toets der critiek niet zou kunnen doorstaan? Misschien is dat ook wel zoo met velen onzer opinie aangaande Chamberlain, de vermaarde, om niet te zeggen „beruchte” persoonlijkheid uit den Boeren-oorlog.

De afschaffing der slavernij is zeer zeker in Amerika een groote stap tot vooruitgang geweest, en wijl alle vooruitgang, zoowel op maatschappelijk en zedelijk gebied, als wel op godsdienstig terrein, door de Heiligen der Laatste Dagen, geacht wordt een deel van het evangelie te zijn, eveneens dus een schrede vooruit met betrekking tot dat evangelie. Joseph Smith, de eerste profeet, is dan ook altoos met hart en ziel geweest voor de afschaffing der slavernij. Onze briefschrijver zal natuurlijk weten dat ten tijde van J.S. de slavernij, hoofdzakelijk in de Zuidelijke Staten, nog bestond. Toen hem eens gevraagd werd wat zijn eerste werk zou zijn wanneer het lot hem eens zoude mogen roepen president te worden der Vereenigde Staten, was zijn antwoord, „De afschaffing der slavernij onmiddellijk trachten te bevorderen.” Wat evenwel aangaat vers 12 van Leer en Verb. 134, hoewel weliswaar daar niet boven staat het woord „Openbaring” is dat niettemin evengoed bindende leerstelling der Kerk dan al het andere geschreven in dat boek. Het slavernij-vraagstuk was in die dagen in Amerika urgent, en waar onze tegenstanders niets onbeproefd lieten om te trachten de Mormonen te beschuldigen van dis-loyaliteit aan de wetten van den Statenbond, vermeende men in de uitlatingen van Joseph Smith, en Brigham Young, juist omdat zij in hun hart zich kantten tegen de slavernij, redenen te vinden hen te kunnen beschuldigen pogingen te doen eenen opstand te verwekken tegen de gouvernements-instellingen. Dit was oorzaak dat afdeeling 134 van Leer en Verbonden het licht zag, en daarin komt juist uit wat een grondbeginsel is van het Mormonisme, namelijk dat God wetten geeft aan Zijne Kerk en aan Zijn volk in overeenstemming met hunne draagkracht en tevens in overeenstemming met de omstandigheden. De Kerk van Christus is niet ingesteld om door middel van zich te verzetten tegen het gezag der wereld, te trachten hare beginselen ingang te doen vinden, maar het oude Bijbelwoord is nog evenwaar als toen het geschreven werd, namelijk „Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn' geest zal het geschieden, spreekt de Heere”. Hoewel de leiders der Kerk eenstemmig van oordeel waren dat slavenhouden niet was zooals de oorspronkelijke bedoeling was van God bij het scheppen van al Zijne kinderen, en deze denkbeelden nimmer hebben opgehouden in eigen kring te worden verkondigd,

neemt dat toch niet weg dat het niet op den weg der Kerk lag, zolang zij geen wereldheerschappij zich aanmatigde, en dat heeft zij nimmer gedaan, en zal dat nooit doen, tot tijd en wijle daar is, dat alle macht en heerschappij haar onder de directie van den Koning der koningen zelve gegeven wordt, — te trachten dienaangaande door gewelddadige of opruiende middelen, een revolutie tegen het bestaande gezag in het leven te roepen,

Waar deze overwegingen gelden aan de eene zijde, daar geldt aan de andere zijde nog dit: Wat nuttigheid zou het den kleurling geven dat hem, tegen den wil en wensch van zijnen meester, het evangelie werd verkondigd? De neger kan worden ingelijfd als een lid van de Kerk, dat is waar, maar het priesterschap, wat eigenlijk de waarde en nuttigheid vertegenwoordigt van het lidmaatschap, kan niet op een Afrikaan worden bevestigd. Wij kunnen natuurlijk gemakkelijk verstaan dat onzen brieveschrijver dat niet wist. Ruimte ontbreekt ons om uiteen te zetten waarom zulks niet het geval is. Alleen willen wij aanstippen dat door de Heiligen geloofd wordt dat dit leven de vrucht is van ons vroeger bestaan, zoowel als ons volgend leven de vrucht zal zijn van ons tegenwoordig bestaan, voorts dat het moeten derven van het voorrecht van het priesterschap, den Afrikaan te dragen gegeven, een gevolg is van het voorbestaan.

En hiermede meenen wij zoo ongeveer de hoofdtrekken te hebben beantwoord van onzen geachten brieveschrijver. Natuurlijk hebben wij niet overal een omschreven antwoord op kunnen geven, omdat zulks nu eenmaal in de beantwoording van een brief niet wel mogelijk is. Wij raden onzen broeder, en allen die mede belang stellen in deze dingen van harte aan, een goed en degelijk onderzoek te willen instellen naar de beginselen en leerstellingen van het evangelie, uitgaande van het standpunt dat Gods kerk werkelijk op aarde is hersteld, met apostelen, profeten, en al de gaven en zegeningen daaraan in vroeger dagen verbonden, en dit onderzoek gepaard te doen gaan met ernstig en nederig gebed, als wanneer God Zijnen Geest uit zal storten om die dingen welke ons tot heden nog duister schijnen, te doen verlichten.

Met hartelijke groeten en heilbeden,

Uw broeder in het evangelie,

ASSISTENT.

OVERLIJDENSBERICHT.

VERHAGEN. Te Den Haag is op 4 Dec. 1914 overleden Gerrit Pieter Verhagen, zontje van Jan Pieter, en Christina E. P. Verhagen. Geboren 10 December 1913 te Apeldoorn, was het kindje ingezegend op 6 Augustus 1914, door Onderling W. R. Parker.

LEID MIJ.

Heer wil mijn hand doen vatten,
 En leid' mij voort,
 Door nacht en stormen-vlagen,
 Naar 't zalig oord!
 Waar Gij de tranen afwischt
 Van 't oog dat schreit,
 En waar geen rouw of dood is,
 In eeuwigheid.

Geleid mij Heer, waarheen
 Gij wilt dat 'k ga.
 Maar steun mijn zwakke schreden,
 Door uw gena.
 En laat mij rusten mogen,
 Heer aan uw voet,
 Want ik ben zwak, maar Gij Heer
 Zijt sterk en goed.

En leer mij stil zijn, stille,
 Ook als 't kruis
 Mijn schouders doet bloeden,
 Breng mij dan thuis,
 Waarg' ook voor mij een woning
 Hebt toebereid,
 En waar 'k U prijzen zal
 In eeuwigheid!

Ingezonden door JACOB v. SANTEN,
 N. O. Indië.

CONFERENTIE-AANKONDIGING.

Op Zondag 17 Januari a.s. zal er eene conferentie worden gehouden te Amsterdam. Drie vergaderingen zijn belegd, te weten om 10 uur 's morgens, 2 uur s' middags, en om 7 uur 's avonds. Alle drie samenkomsten te houden in de gewone vergaderzaal Wittenstraat 109—111.

Leden, vrienden en verdere belangstellenden zijn vriendelijk uitgenoodigd.

BIJDRAGEN TOT STEUN.

Behalve de reeds in ons vorig nummer verantwoorde bijdragen, zijn eveneens nog op het hoofdkantoor alhier, ontvangen de volgende donatien, ten behoeve der armen en zieken in de Zending, te weten: Van de Nederlandsche Zendelingen-vereeniging, en de Hollandsche Tooneelvereeniging te

Ogden, Utah, ...	f	130.80
Van George P. Trayner	„	10.—
„ Geo. F. Richards	„	48.76
„ Geo. F. Richards, Jr., ...	„	24.10
	Totaal f	213.65

Wij brengen van harte gaarne onzen overvloedigen dank aan de milde gevers, en bidden hen allen Gods besten zegen toe, voor hunne welwillende en edele pogingen om in de behoeften van zoovele armen gereedelijk te helpen voorzien. Moge het tevens eene aansporing zijn voor anderen van onze overzeesche vrienden, deze nobele voorbeelden te volgen.

Pres. LE GRAND RICHARDS.

INHOUD:

Herhaald doopen . . . Blz. 1	Overlijdensbericht . . . Blz. 15
Brief uit Engeland . . „ 7	Leid mij . . . . . „ 16
No. 1, 1915 . . . . . „ 8	Conferentie-aankondiging „ 16
Bede . . . . . „ 8	Bijdragen tot steun . . „ 16
Briefwisseling . . . . „ 9	